

Voorstel opzet studiegroep studenten met ADHD en ASS (binnen het project Drempelloos studeren)

Studenten met een functiebeperking zoals bijvoorbeeld AD(H)D en ASS (autisme spectrum stoornis) kunnen tijdens hun studie sneller vastlopen. Mensen met de diagnose AD(H)D worden vaker geplaagd door slaapstoornissen, hebben een moeilijker te sturen focus – vaak omdat ze álles interessant vinden, kampen met concentratieproblemen, verliezen sneller het overzicht, en zijn door hun constante alertheid sneller afgeleid door geluiden/geuren/beelden. Deze studenten zijn ook enorm creatief in hun doen en denken en zien vaak verbanden die anderen niet zien.

Studenten met ASS – een hele brede en wisselende groep – zijn soms trager in het verwerken van informatie, zijn moeilijker te motiveren voor onderwerpen die ze minder interesseren, verliezen overzicht en hebben behoefte aan duidelijkheid en structuur. Studenten met ASS zijn vaak heel alert op zichzelf, ze hebben zich aangeleerd om zo ‘normaal’ mogelijk over te komen, wat enorm veel energie kan kosten. Deze studenten zijn waanzinnig goed in het ontdekken van inconsequenties in studiehandleidingen, zullen onlogische vraagstellingen meteen ontdekken en hebben een schat van kennis over hun favoriete onderwerpen. Beide groepen kunnen door hun functiebeperking als ongeïnteresseerd of laks overkomen, door hun houding, doordat ze minder goed (oog-)contact maken of doordat ze deadlines missen of moeilijk meekomen in groepsopdrachten. De ware oorzaak ligt dan vaak wat verscholen, maar door goede begeleiding kunnen studenten met een functiebeperking zich beter binnen hun studie manifesteren.

Op dit moment loopt bij de Universiteit Leiden het project ‘drempelloos studeren’ waarin beoogd wordt studeren zo inclusief te maken dat de benodigde ondersteuning voor die studenten die dat nodig hebben al ingebed is in de basisstructuren. Op die manier wordt hun beperking niet langer een uitzondering, maar een onderdeel van het studeren. De cijfers mbt studenten die studeren met een functiebeperking voor de universiteit, en in het bijzonder voor onze faculteit zijn – voor zover momenteel bekend – als volgt (let wel, dit zijn de studenten met een functiebeperking met een registratie bij Fenestra, de ware aantallen liggen hoger omdat niet alle studenten die een diagnose hebben bij Fenestra bekend zijn, en niet alle studenten daadwerkelijk gediagnostiseerd zijn). De aarzeling om jezelf bekend te maken als studerende met een functiebeperking hangt samen met het gevoel dat de studenten hebben dat ze dan snel be- of veroordeeld worden op hun ‘label’ en niet op hun prestaties.

4.2 Faculteit Archeologie

	Universiteit Leiden 2019	Archeologie 2019
Totaal aantal studenten	30.869	532
Totaal aantal studenten met een beperking	2466	60
Percentage studenten met een beperking van het totaal aantal studenten	8,0 %	11,3 %

Tabel 1. Het aantal geregistreerde studenten met een beperking van de faculteit en in verhouding tot de algehele populatie studenten van de faculteit. Beiden afgezet tegen de universitaire getallen.

Verdeling van de groep studenten met een beperking	Universiteit 2019 Aantal studenten beperking	Archeologie 2019 Aantal studenten beperking	Universiteit 2019 Percentage van de totale populatie studenten Universiteit	Archeologie 2019 Percentage van de totale populatie studenten Archeologie
ADHD/ADD	638	10	2,1 %	1,9 %
Angst/Depressie	271	8	0,9 %	1,5 %
Autisme	300	18	1,0 %	3,4 %
Bewegingsstoornis	108	1	0,3 %	0,2 %
Andere fysieke beperking	321	4	1,0 %	0,8 %
Leerstoornis	946	20	3,1 %	3,8 %
Andere psychische beperking	154	6	0,5 %	1,1 %
Zintuiglijke beperking	68	3	0,2 %	0,6 %

Tabel 2. Het aantal geregistreerde studenten met een beperking per categorie en in verhouding tot de algehele populatie studenten van de faculteit. Beide afgezet tegen de universitaire getallen.

Zoals blijkt uit de bovenstaande tabel is het percentage studenten met een functiebeperking relatief hoog bij Archeologie. Deze groep vraagt om intensievere begeleiding van de studieadviseurs omdat ze meer uitdagingen tegenkomen bij het studeren dan reguliere studenten. Met die studenten die dat nodig hebben, hebben we regelmatig contactmomenten voor planning en overzicht, daarnaast werken we tijdens deze meetings aan doelen om bijvoorbeeld zelfstandigheid te vergroten, om technieken voor concentratie en focus te bespreken, om grote opdrachten in beter behapbare stukken op te delen, en om zelfvertrouwen en zelfreflectie verder te ontwikkelen.

Op centraal niveau is er de afgelopen jaren een ondersteuningsgroep geweest om deze studenten extra te helpen tijdens hun studie. Een dergelijke ondersteuningsgroep helpt de studenten met het aanreiken van tools om beter om te gaan met hun uitdagingen. Daarnaast biedt het de studenten een veilige plek waar ze herkenning en erkenning vinden. Binnen het project drempelloos studeren, en dan specifiek binnen het deelproject deskundigheidsbevordering, wordt er een pilot gedraaid met een dergelijke begeleidingsgroep voor studenten op opleidingsniveau. Als uitbreiding op de pilot zouden we graag een dergelijke studiebegeleidingsgroep opzetten voor de faculteit Archeologie. Juist omdat we een kleine faculteit zijn met onderwijs wat zijn eigen uitdagingen met zich meebrengt voor studenten met een functiebeperking denken we dat een dergelijke groep op facultair niveau van

toegevoegde waarde kan zijn voor de studenten, door bovengenoemde (h)erkenning, en door het community gevoel wat uit een dergelijke groep naar voren komt. Daarnaast zou het op termijn de studieadviseurs tijd besparen doordat een deel van de individuele afspraken met deze studentengroep kan komen te vervallen. De centrale groep heeft ook bijdrages kunnen leveren aan onderwijsprogramma's door knelpunten te signaleren en terug te koppelen met opleidingen. Door een groep voor onze eigen faculteit op te zetten, is deze functie waarschijnlijk groter. 5.1.2e is als 5.1.2e die de AD(H)D groep vanuit centraal heeft opgezet dicht betrokken bij de opzet van de facultaire groepen en heeft een intervisiegroep opgezet voor die mensen die bij de verschillende opleidingen deze groepen vorm aan het geven zijn.

De opzet van de groepen zal gebaseerd worden op de opzet van de groepen zoals deze vanuit centraal door de studentendecanen gegeven zijn. Voor dit moment zou 5.1.2e deze groepen gaan begeleiden. Zij heeft vanuit haar 5.1.2e veel kennis opgedaan met deze groep en heeft feeling voor en interesse in deze doelgroep.

Bijgevoegd zijn: (werkdokument) opzet van de groepen van centraal